

БІЙ ЗА ПЕТЕРБУРГ.

Промова тов. Зюганова на сесійних засіданнях Петербургського Союзу для 7 листопада 1919 р. з приводу другої рішучої пролетарської резолюції і побіди над Юденичем.

(Продовження.)

Жидівські погроми в Гатчині.

Виявила ся еше садиуюча подробица. Панів російських білогвардійців супродажа американська місія, котра ставила собі за задачу кормити було би наших дітей. І перше, що вона зробила, вона розграбіла наші діточі приюти в Гатчині, на що є точні протоколи. Коли білі заняли Гатчину, вони устроили там жидівський погромчик. А граф Пален, голова бермонтовського правительства, видав в Гатчині листівку, в котрій говорять ся: вибухли жидівські погроми, дуже жаль. Але се, мабуть, устроили большевики, які остали ся в Гатчині.

Таким робом Пален хотів убити двох зайців: і погромчик устроїв і, з другої сторони, відвічальність на нас звалив. Про білі булки і спомину не було. Населене Гатчини за цілий час перебування там білих не отримало нічого, за винятком по два оселеді. Ні фунта хліба! Навіть залізничники, від котрих залежав Юденич, не отримали нічого.

От як йшло діло. Удар, який ми нанесли на Діточє Село і на Павловськ, рішив діло. Білі банди покотили ся далеко. Перший переляк, викликаний появою тенків, пройшов. Скоро червоноармійці переконали ся, що тенки супроти артилерії не представляють нічого непереможного.

Безумна хоробрість курсантів.

В білогвардійських газетах я з вдоволенем читав, як вони писали про "безумну хоробрість" червоних курсантів, з окрема філяндських товаришів-курсантів, котрі, після слів білогвардійців, з карабінами в руках били ся проти тенків.

Товариші, ви знаєте, що ворог відступив. І в той час сусідна армія, 15-та армія, нанесла йому рішучий удар. Я повинен тут перед петербургським пролетаріатом зложити горничу подяку керівникам 15-ої армії і червоноармійцям 15-ої армії, які оказали Петербургові неоцінену прислугу. Коли 15-та армія заняла Лугу і почала виходити на лінію Мішинської, білі попали в паніку і стали поспішно відступати. І з того часу дві армії — 7-ма і 15-та — протягом 3-4 днів наступали білим на п'яти, котрі так втікають, що до сего часу ми не можемо, як говорять ся воєнною мовою, прийти з противником в контакт. Тільки з далека далекозійний червоноармійський батальйон, який мигають п'ять панів російських і німецьких генералів, втікаючих від Петербурга. (Оплески.)

Небезпека для Петербурга минула.

Товариші, безпосередня небезпека для Петербурга минула. І, як ми здали собі справу з того, хто підступив се, так треба здати справу, як чим, завдяки чому ми побідили сей натиск?

Ми побідили натиск, розумієть ся, перше всего тому, що серед наших червоних військ оказали ся, не дивлячися на недостатність, достаточну видержані частини. Але, товариші, тільки тому побідили ми. Побіда залежала перше всего, від петербургських робітників і робітниць.

Петербург здавав іспит.

Петербургські робітники і робітниця здавали іспит. Прав був один товариш, котрий волеє п'ять дів, котрий

гли кормити війська. Загальним напруженем сил ми побідили ся насадітись, перед котрим тепер стоїмо.

Ми забезпечили Петербург від нападу Юденича. Ми відігнали його і є уверені, що в найближші дні з армії Юденича оставить ся тільки спомин.

Роль Естонців і Фінляндців.

Говорачи про послідні події, я повинен спитати ся на ролі Естонців і Фінляндців. Доказано точно документами, що під селом Гостілицями проти нас стояв 4. естонський полк. Нам доносили, що три естонські полки відмовили ся йти проти нас. Але один полк вони все таки кинули проти нас. Тепер, коли я говорю перед вами, естонська білогвардійська армія робить спробу наступати на Псков, щоб спасти положення під Гдовом. Естонська буржуазія грає небезпечну гру. Вона віддавала окремі полки Юденичові якби на виплат. Вона хотіла заасекурувати себе на оба случай життя, на случай нашої побіди і побіди Юденича. Вона хотіла бути іменником і на Антона і на Онуфрія. Вона грала на дві сторони. Коби не програтла ся!

Радянська Україна про мир.

Представник радянської України комісар Мануйльський, який разом з Йоффе проводив світовою мірною делегациєю в Ридзі заявив представникам часопийсь оць що:

1) Революційна пропаганда на вні є для Росії тільки військовим оручем. Заявляю офіційно в категоричний спосіб, що коли заключить ся мир з Польщею, заперестанемо всякі кроки до викликання перевороту в Польщі.

2) Справа розоруження Польщі не є у нас, про яке можна би окремо дискутувати. Думаю, що при обговорюванню цілості мирових услівій буде легко знайти формулу, можливо до прийняття обом сторонам.

3) В справі визначення границь вихідною точкою буде етнографічна засада. Територіальні справи при добрій волі обох сторін не стануть на дорозі до порозуміння.

4) Справа Східної Галичини не може бути об'яною для України; для її рішеня делегация буде пропонувати плебісцит.

5) Що до України, до вона буде зовсім игнорувати Петлюру і всі його договори з Польщею.

6) Україна не ввійде в ніяке порозуміння з Вранглем, противно, буде його оружно поборювати, аж до повного розбиття його армії.

7) Мир з Польщею причинить ся до заведеня загальному миру; в першій мірі йде тут про Румунію, який Совети вже кілька разів пропонували мир. Справу Бессарабії треба розв'язати дорогою плебісциту.

8) Мир з Польщею уможливить льоальну економічну працю Польщі з Росією. Ожворене російського ринку причинить ся до відбудови польського промислу, знищеного війною.

Польща — колонія Франції.

Вшехпольський "Dziennik Roznanski" оць що пише про торговельний і фінансовий договір Франції з Польщею, який має заключити в Парижі польський міністер скарбу Грабскі:

"Міністер Грабскі є упновласнений уділити французькому уряду, або синдикатним заграничним капіталістам, які сфінансують польську пошклицю (1 мільярд марок) широкі концесії на експлуатацію і вивіз нафтової ролі і її продуктів, на вивіз цукру, на експлуатацію лісів, на будову і експлуатацію залізничних доріг, далі на експлуатацію морської і воздушної комунікації, на аренду державних копалень вугля, залізних і цинкових гут, на закладане заграничними акційними спілками фабрик і взагалі промислових підприємств, а вкінці на уділ заграничних капіталів в польських державних монополях (сіль, спирт, лютон)."

"Robotnik" подаючи се до несене добре поінформованого вшехпольського органу, пише, що се є генеральна видпродаж Польщі і віддане польського народу в неволю західного капіталу.

"А чим-же буде незалежність Польщі, коли всі багатства краю, всі комунікаційні середки і найважнійші варстаті праці і людська робоча сила віддасть ся заграничним капіталістам, коли Польща стане колонією заграничного капіталу?"

Такє питання ставить "Ro-

botnik" і відповідає, що се буде означати нужду і зубоколи вони йшли з Естляндії.

От чому я кажу: так, вининий день ми побідили Юденича, але се не значить, що боротьба доквруги Петербурга закінчена. Ся тічня псів вгане доккола воріт нашого міста, вона не хоче примирити ся з тим, що червоний бунтівник лишив ся червоним.

Ся тічня псів буде пробувати еще раз вкусити нас і відновити на нас напад. (Дальше буде.)

Як рабують селян в Галичині.

Громада Лозина, городецького повіту, дістала письмо зі староства, що має доставити 268 метрів збіжжа. Та як городецьке староство розділило ся доставу, нехай вкаже сей один приклад, що бідний чоловік, власитель одного морга поля, Григорій Ярмалович Лозинський, має дати аж 3 (три) метри збіжжа! Нехай хтонебудь скаже, чи можна з одного морга поля дати не 3, але хочби чверть метра збіжжа?

Громада зажадала від староства комісії, яка ствердила би, що бідна громада не може дати такого великого контингенту збіжжа, яке визначило староство. Та заступник староства, комісар Манастирський обурив ся на те, та заявив: "Хлоп вкрад, хлоп продал, мусите дати сей контингент, бо инакше буде за! Амь!"

Село навістило сего року гради. Засіви понищені і сама державна поліція доносила, що люди мали 90 (дев'ятьдесят) процент страти! А дати треба, що громада не дістала нічого на засі! І з такої громади староство хоче витиснути який великий контингент збіжжа!

Крім сего тиф забрав дуже багато жертв в людях, які годували, бо не було з чого жити, не було кусня хліба.

А як поведуть ся в магазинах? Коли привезено до магазину на силу зібране збіжжє, то з 36 привезених метрів записано всего 25!

Або забране худоби. Забирають безроги та корови бідним людям без пошаді.

Наприклад Іванови Швецеві, власители пів морга поля, а якого батько 28 літ уже темний і безпомічний, забрав одинокую ялівку, яка ще плентала ся коло хати!

Коби вїт жалував ся на такий поступок, то сказано йому: "І вїт дістане 50 буків, і хлоп також 50 буків". ("Віра.")

Чічерін заперечує всі брехні про Росію.

(Каблеграма Карла фон Віганда до "Нью Йорк Амерікан").

БЕРЛІН, 14. жовтня. — З приводу ріжних поголосок, буцімто совітська Росія знаходить ся в об'ямах голодних і революції проти Советів, вислав був 6-го жовтня безаротним телеграфом запит в сій справі до совітського міністра заграничних справ Чічеріна і одержав на се сьогоднішню самою дорогою відповідь:

"Москва. — Відповідь на ваш запит з 6-го жовтня про поголоски, які розійшли ся за границею дотично мнимих повстань, бунтів і голодних у совітській Росії."

"Ті поголоски є смішними, нужденними брехнями, які вже нераз ширили скандальні, щоб викликати замішцанє і не дпснутти до привернення мира зі совітською Росією."

"Внутрішнє положенє в Росії є вдоволяюче. Мораль населеня ше ніколи не була така добра. Тимчасові невдачі на захільнім фронті лишне скріпили рішучість дотично забезпеченя становища озвієської Росії."

В таборі кровавого отамана.

Люди, котрі були в штабі Петлюри в половині місяця серпня, передають між иншим садиуюче:

До Петлюри взагалі відносини недобрі. Серед людности правобічної України його імя таки викликає огиду, як символ зрадника і польського слуги.

В його "армії" господарить шпійонська чрезвычайка, терор. От епізод, свідками котрого довелося бути. Якийсь полковник покинув своїх людей, порадивши їм розійтись а сам з манітками скочив до поляду, що віз добровольців до Вранглія і поїхав. Люди розійшли ся і один з них, молодий хлопчина, Галичанин, попавсь стужі, яка його арештувала і відставила до котрогого штабу. Полковник велів військовому прокураторови виготовити акт оскарженя за дезертірство. Прокуратор відповів, що не знаходить в тім дезерції, аде той сказав, а велить йому під загрозою арешту і зівстав виготовлений акт оскарженя, хлопця розстріляно, а тіло його полизе-

ВИДАВНИЦТВО КУЛЬТУРА

Вже вийшла з друку давно помадана для українських робітників книжка в українській мові під заголовком:

КОРОТКИЙ ВИКЛАД ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

Написав А. Богданов, переклав на українську мову М. Д.

ЦІНА КНИЖКИ \$2.50

Се є одна книжка з найновіших видань в українській мові. Обіймає около 400 сторін друку великого формату. Кожний, хто лише вміє читати по українськи, повинен її сеччас замовити. Замовлення шліть на адресу:

KULTURA PUBL. CO.

414 EAST 9 ST. — — — NEW YORK, N. Y.

но в рові леди приспанє зелянею з шкарпу.

Се зробило прикре враженє і кілька милосердних сестер зробили складку на труну і дохорон розстріляного. Поховали, але швинтар окружала варту і всіх присутних — було їх понад трицять душ — арештували під закидом похвалюваня дезертірства. Чим скінчилась історія, інформатор не знає, бо відїхав до Станиславова, а по дорозі догнав його фіру бігом один з засуджених січових стрільців і просив підвезти, бо мав необережно непохально відїзватись про історію з оскарженем по наказу і тепер міркував, що за се "не тяжко дістати і культуку в доб".

Наскільки підозріло ставить ся до всего і непевний себе Петлюра, показує така подробица: Довідавшись, що комісарі при армії, соц. революціонери дістали якісь листи з курером, він зараз же того дня заклякв їх до себе "на обід" і з моста у воду залив їх на тім прийнятю — "чи замисляють переворот". Над ними і курером уставлено найпевніший догляд, — за те в урядовім листку було надруковано, що того і того дня у "головного отамана обїдали такі то соц. революціонери!" Ше й такі мовляє є при нім!

Симпатії до Вранглія не укривають ся в окруженю Петлюри. При інформаторах за кілька днів через Станиславів перейшло 14 транспортів з Польщі до Вранглія, які везли по 500 душ і більше. Петлюрівські старшини остентаційно витали їх в Станиславові й прохались: "До свіданя Ю Вранглія!" Взагалі вся петлюрівська компанія носить чисто контрреволюційний характер.

Петлюрівські "міністри" мешкають в Тарнові в двох готелях (Бельвельєр і Готель Польський). Урядники души до 400 тулять ся в будинку реальної школи обдерті і бо сі як цигани, та варять собі як можуть і що можуть дістати. Мова переважно російська. (З кореспонденції до укр. газет в Америці.)

Троцький про мир.

МОСКВА, 25. вересня ("Росста", Відень). — Троцький в відозві до червоної флотии між иншим говорить: Наш Центральний Екзекутивний Комітет Советів робітничих, селянських і червоноармійських депутатів постановив дня 23. вересня зробити польському правительству предложение на заключенє в протягю 10 днів перемирія і мира.

Роблячи таку постанову Центральний Екзекутивний Комітет дав доказ назвичайно згідливого настрою з його контрреволюційний характер.

Петлюрівські "міністри" мешкають в Тарнові в двох готелях (Бельвельєр і Готель Польський). Урядники души до 400 тулять ся в будинку реальної школи обдерті і бо сі як цигани, та варять собі як можуть і що можуть дістати. Мова переважно російська. (З кореспонденції до укр. газет в Америці.)

Кожний червоний моряк повинен в тім змислі зрозуміти ся постанову.

Всім командантам і всім мілітарним та політичним комісарам припорушено повідомити цілу червону флотію і всіх моряків про сию постанову і пояснювати її в повнісїм дусі.

НОВА ВІЙНА З СОВІТАМИ?

Мобілізація в Югославії. Білгородські "Радничке Новине" доносять про приготвенє мобілізації в Югославії проти совітської Росії. Має се бути в порозуміню з Румунією. Перше й-даруге поки каже уне переводить ся. Сербські комуністи і соціалдемократи в своїх оганах остро виступають проти сеї мобілізації та накликають сербське населенє, щоб воно виступило проти роботи югославійського уряду та проти мобілізації. "Ні одного живіра не дамо!", "Проч з війною!", "Віна війні!", "Проч з диктатурою буржуазії!" — кличуть сербські соціалістичні часописни.